

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง แนวทางการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการให้บริการจัดการของเสียอันตราย ซึ่งมีการให้บริการซ่อมและล้างถังบรรจุสารเคมีด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบล ค. ได้ขอหารือเกี่ยวกับการขอต่อใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตามที่บริษัท ป. มีความประสงค์จะขอต่อใบอนุญาตประกอบกิจการปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย มาตรา ๑๘ , ๑๙ ซึ่งบทบัญญัติตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มิให้บังคับใช้กับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น อีกทั้งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ได้กำหนดกิจการปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ค. เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๘ ก็ไม่ได้กำหนดกิจการปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังกล่าว ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ค. จึงไม่มีอำนาจต่อใบอนุญาตประกอบกิจการ ปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ให้แก่ผู้ขออนุญาตแต่อย่างใด

เพื่อให้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงขอหารือว่า ความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. ที่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ไม่มีอำนาจต่อใบอนุญาตประกอบกิจการปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ มิให้บังคับใช้กับการจัดการของเสียอันตราย อีกทั้งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ได้กำหนดกิจการปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ค. เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๘ ก็ไม่ได้กำหนดกิจการปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังกล่าว ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

กรมอนามัยได้วิเคราะห์ข้อกฎหมายและประเด็นข้อหารือประกอบการพิจารณาให้ความเห็นดังนี้

ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ความเห็น : กองกฎหมาย กรมอนามัย ได้ประสานงานเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากองค์การบริหารส่วนตำบล ค. และบริษัท ป. พบข้อเท็จจริงว่า บริษัท ป. มีลักษณะการดำเนินงานโดยรับกากอุตสาหกรรมมาจากโรงงานเพื่อมาจัดเก็บในโรงพักกาก หลังจากนั้นจะดำเนินการคัดแยกกากเพื่อบำบัดและกำจัดกากอุตสาหกรรมตามประเภทของกาก ซึ่งกากประเภทเชื้อเพลิงทดแทน (๐๔๒) จะนำเข้าผสมในถังผสม แล้วผสมเพื่อรอจัดส่งเป็นเชื้อเพลิงทดแทนในเตาเผาปูนซีเมนต์หรือเตาเผาที่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กากประเภทอันตรายนำไปกำจัดโดยการปรับเสถียรกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและนำไปฝังกลบที่หลุมฝังกลบโดยปลอดภัย (secure landfill) กากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายจะนำไปฝังกลบแบบสุขาภิบาลที่หลุมฝังกลบ sanitary landfill นอกจากนี้ได้มีบริการซ่อม และล้างถังบรรจุสารเคมีด้วยตัวทำละลาย เพื่อนำกลับไปใช้ซ้ำได้ และมีระบบบำบัดน้ำเสีย (ภายในโครงการ) และบริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน “การประกอบกิจการปรับคุณภาพของเสียรวม คัดแยก และฝังกลบสิ่งปฏิกูล

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงองค์การบริหารส่วนตำบล ค.

หรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว” ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาตามข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายแล้ว จึงมีความเห็นว่า การดำเนินกิจการให้บริการจัดการของเสียอันตรายของบริษัท ป. อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน จึงไม่เข้าข่ายต้องขอรับใบอนุญาตรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามมาตรา ๑๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่บริษัทฯ ต้องแจ้งการดำเนินกิจการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสี่^๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้

สำหรับกิจกรรมการดำเนินงานของบริษัทฯ ในส่วนที่มีการให้บริการซ่อม และล้างถังบรรจุสารเคมีด้วยตัวทำลายเพื่อนำกลับไปใช้ซ้ำได้ จะเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ประเภที่ ๑๓ (๗) การล้างขวด ภาชนะ หรือบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วเพื่อนำไปใช้ใหม่ หรือแปรสภาพเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ หากองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการประเภดังกล่าวไว้แล้วตามความในมาตรา ๓๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บริษัทฯ ที่ดำเนินกิจการในลักษณะที่เป็นการค้า ต้องขอรับใบอนุญาตจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่น และเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ตรวจสอบแล้วพบว่าบริษัทฯ ปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ค. เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๘ ก็พิจารณาอนุญาตต่อไปได้ แต่ถ้าหาก บริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินกิจการในลักษณะที่เป็นการค้า แม้ว่าจะไม่ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่จะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามข้อบัญญัติท้องถิ่น และตามกฎหมายกระทรวงฯ ดังกล่าวด้วย

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

๘ เมษายน ๒๕๖๕

ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

^๒ มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

^๓ มาตรา ๑๘ วรรคสี่ บทบัญญัติตามมาตรานี้ และมาตรา ๑๙ มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินกิจการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

^๔ มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินการกิจการตาม (๑) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ